

BESLUIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL

7.17 lid 1 VAN DE WET MILIEUBEHEER (BEOORDELINGSPLICHT m.e.r.)

Indiener	: VOF De Stadsmaker
Aanmeldnotitie betreft	: Grondwateronttrekking ten behoeve van een open bodemenergiesysteem
Locatie	: Belvederelaan in Zwolle
Datum ontvangst	: 14 december 2020
Datum beschikking	: 07-01-2021
Kenmerk	: 2020/0365526
Projectnummer	: Z-HZ_MERB-2020-004647 / 6116354

Colofon

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 75 00

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl

1 *Besluit*

1.1 *Onderwerp*

Wij hebben op 14 december 2020 een aanmeldnotitie¹ ontvangen van VOF De Stadsmaker met een vormvrij m.e.r.-beoordeling. Het is een aanmeldnotitie, waarvan het besluit onderdeel uitmaakt van een aanvraag voor een waterwetvergunning. De aanvraag voor de waterwetvergunning betreft een grondwateronttrekking ten behoeve van een bodemenergiesysteem voor de locatie Belvederelaan in Zwolle.

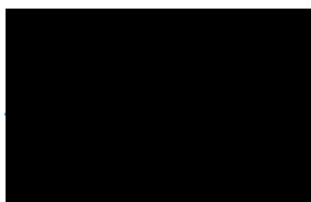
1.2 *Besluit*

Wij besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit, en gelet op de artikelen 7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer:

- dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die het uitvoeren van een milieueffectrapportage nodig maken voor het aanvragen van een waterwetvergunning voor de voorgenomen activiteiten van VOF De Stadsmaker op de locatie Belvederelaan in Zwolle.

1.3 *Ondertekening en verzending*

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

teamleider Vergunningverlening

Dit besluit is verzonden aan VOF De Stadsmaker.

Een afschrift van deze beschikking is verzonden aan:
GeoComfort B.V. (Adviseur)

¹ Kenmerk 2020/0365521

1.4 *Rechtsmiddelen*

Het besluit is overeenkomstig artikel 7.17, lid 4 van de Wet milieubeheer gepubliceerd op de website van de provincie Overijssel.

Dit besluit is een voorbereidingsbesluit in de zin van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Een dergelijke beslissing is niet zelfstandig vatbaar voor bezwaar en beroep, tenzij dit besluit een belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft.

Tijdens de toekomstige procedure voor een aanvraag om Waterwetvergunning bestaat de gelegenheid tot het maken van bezwaar en eventueel beroep. Daarbij kan ook dit m.e.r. - beoordelingsbesluit worden betrokken.

Inhoudsopgave

1	Besluit.....	3
1.1	Onderwerp	3
1.2	Besluit	3
1.3	Ondertekening en verzending	3
1.4	Rechtsmiddelen	4
2	Aanleiding	7
4	Bevoegd Gezag, Beoordelingsplicht en toetsingskader.....	7
5	Overwegingen.....	8
6	Conclusie.....	11

BESLUIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL

7.17 lid 1 VAN DE WET MILIEUBEHEER (BEOORDELINGSPLICHT m.e.r.)

Overwegingen

Indiener	:	VOF De Stadsmaker
Aanmeldnotitie betreft	:	Grondwateronttrekking ten behoeve van een open bodemenergiesysteem
Locatie	:	Belvederelaan in Zwolle
Datum ontvangst	:	14 december 2020
Datum beschikking	:	07-01-2021
Kenmerk	:	2020/0365526
Projectnummer	:	Z-HZ_MERB-2020-004647 / 6116354

2 *Aanleiding*

Op 14 december 2020 hebben wij van VOF De Stadsmaker een aanmeldnotitie² ontvangen voor de beoordeling van de m.e.r.-plicht, ingevolge artikel 7.16, 1^e lid, van de Wet milieubeheer (Wm). In de aanmeldnotitie zijn de mogelijke milieueffecten beschreven die te verwachten zijn bij het onttrekken en infiltreren van grondwater ten behoeve van een bodemenergiesysteem op de locatie Belvederelaan te Zwolle.

3 *Projectbeschrijving*

Voor het koelen en verwarmen van het gebouw Stadshagen Zwolle, gelegen aan de Belvederelaan te Zwolle, zal gebruik gemaakt worden van een duurzaam energieopslagsysteem volgens het principe van koude- en warmteopslag. In de winter zal grondwater onttrokken worden vanuit de warme bron en, na afgifte van de warmte, met een lagere temperatuur via de koude bron in het watervoerende pakket geretourneerd worden. In de zomer zal grondwater onttrokken worden vanuit de koude bron en, na afgifte van de koude, met een hogere temperatuur via de warme bron in het watervoerende pakket geretourneerd worden. Het bodemenergiesysteem, bestaande uit twee doubletten, heeft een maximale capaciteit van 225 m³/uur en 794.000 m³/jaar

4 *Bevoegd Gezag, Beoordelingsplicht en toetsingskader*

4.1 *Bevoegd gezag*

De voorgenomen activiteit, het onttrekken en weer infiltreren van grondwater voor een bodemenergiesysteem, valt onder artikel 6.4, eerste lid, aanhef en onder b van de Waterwet. Gedeputeerde Staten van Overijssel zijn op grond van dit artikel het bevoegd gezag om een Waterwetvergunning te verlenen

4.2 *Beoordelingsplicht*

Ingevolge artikel 7.2 van de Wm moeten Gedeputeerde Staten bij voorgenomen activiteiten die staan opgenomen in onderdeel D, categorie 15.2 van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) bepalen of deze activiteiten vanwege bijzondere omstandigheden m.e.r.-plichtig zijn. Dat wil zeggen dat de initiatiefnemer de vergunningsaanvraag op grond van de Waterwet artikel 6.4, eerste lid, vergezeld moet laten gaan van een milieueffectrapport (MER).

4.3 *Toetsingskader*

De bepaling van de m.e.r. plicht, dan wel of de voorgenomen activiteit m.e.r.-beoordeling plichtig (vormvrije m.e.r. beoordeling) is, is gebaseerd op bijlage D, categorie 15.2 van het Besluit milieueffectrapportage. Ingevolge artikel 7.17, lid 1, van de Wm moeten Gedeputeerde Staten bij voorgenomen activiteiten die staan opgenomen in onderdeel D van het Besluit

² Kenmerk 2020/0365521

milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) bepalen of de voorgenomen activiteiten vanwege bijzondere omstandigheden m.e.r.-plichtig zijn.

De door VOF De Stadsmaker aangevraagde activiteiten vallen onder onderdeel D van de bijlage van het besluit milieueffectrapportage als bedoeld in de artikelen 6.4 of 6.5, onderdeel b, van de Waterwet. Dit betekent dat, gelet op artikel 2 lid 5 onder b van het Besluit milieueffectrapportage, wij als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r. beoordeling als bedoeld in artikel 7.16 t/m 7.19 van de Wet milieubeheer als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

5 Overwegingen

Gedeputeerde Staten moeten beoordelen of, gelet op bijzondere omstandigheden, voor het verlenen van de omgevingsvergunning een milieueffectrapportage noodzakelijk is. Het algemene uitgangspunt bij een dergelijke beoordeling is dat er geen milieueffectrapportage behoeft te worden opgesteld, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op:

1. kenmerken van het project;
2. plaats van het project;
3. kenmerken van het potentiële effect.

De bijzondere omstandigheden zijn door ons als volgt beoordeeld.

Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

De omvang van het project:

Het project omvat twee doubletten met een gezamenlijke capaciteit van 225 m³/uur en 794.000 m³/jaar. De gemiddelde hoeveelheid verplaatste energie bedraagt 1469 MWh in het zomerseizoen en 1619 MWh in het winterseizoen, waarmee sprake is van een structureel koudeoverschot op de thermische balans van circa 10%. Het systeem wordt aangelegd in het eerste watervoerende pakket tot een maximale diepte van circa 90 m-mv.

Cumulatie met andere projecten:

Bij de inpassing van dit nieuwe bodemenergiesysteem mag er geen interferentie met bestaande systemen plaatsvinden. Bij het onderhavige project is er geen sprake van interferentie en daarmee is er ook geen cumulatie van effecten met andere projecten te verwachten.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen:

De ondergrond wordt gebruikt als opslagmedium. Er zal alleen warmte en koude aan het grondwater onttrokken en toegevoegd worden (energie-uitwisseling). Er is geen sprake van gebruik c.q. winning van natuurlijke hulpbronnen.

De productie van afvalstoffen:

Ten tijde van de aanleg van de bronnen zal het boorwater, mogelijk met boorvloeistof, worden

geloosd. Tijdens het gebruik van het bodemenergiesysteem zal tijdens onderhoudswerkzaamheden spuiwater worden geloosd.

Verontreinigingen en hinder:

Tijdens de aanlegwerkzaamheden van de bronnen worden geen werkzaamheden verricht die potentieel bedreigend zijn voor de milieuhygiënische bodemkwaliteit.

Het toegepaste werkwater en het grondwater als spoelwater is van nature zoet en niet verontreinigd. Ook het inbrengen van natuurlijke grinden, zanden en kleien tijdens het afstorten van het boorgat is niet milieuschadelijk.

Het grondwaterzijdige deel van het bodemenergiesysteem is gescheiden van het gebouwzijdige deel. Daarmee is het grondwatercircuit 'gesloten' en kan er geen verontreiniging van het systeem naar de bodem plaatsvinden.

Tijdens de exploitatie van het open bodemenergiesysteem is sprake van zogenaamde thermische verontreiniging, omdat het natuurlijke sediment en het grondwater ter hoogte van de ondiepe warme bron relatief worden opgewarmd en ter hoogte van de diepe koude bron relatief worden afgekoeld. Tussen de warme en koude bron treedt uitwisseling op van grondwater met dezelfde waterkwaliteit.

Als het bodemenergiesysteem uit bedrijf wordt genomen ontstaat de oorspronkelijke situatie weer en zal ook de fluctuatie van de temperatuur stoppen. Het eventuele koudeoverschot zal door de natuurlijke grondwaterstroming geleidelijk verminderen. Het proces speelt zich geheel ondergronds af en zal daarmee geen hinder voor de omgeving opleveren.

Risico van ongevallen:

Tijdens de aanleg van het systeem worden geen bijzondere stoffen of technologieën toegepast die een extra risico vormen. Wel is er de kans op (bedrijfs-)ongevallen, maar de kans daarop is niet groter of kleiner dan bij andere vergelijkbare activiteiten.

Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kunnen zijn is in het bijzonder in overweging genomen: het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- Wetlands;
- Kustgebieden;
- Berg- en bosgebieden;
- Reservaten en natuurparken;
- Gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- Speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
- Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- Landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het bestaande grondgebruik:

De locatie van de activiteit is reeds in gebruik als bebouwd gebied, binnen de bebouwde kom van de gemeente Zwolle. De voorgenomen activiteit heeft geen invloed op dit gebruik en vice versa.

De relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied:

Het bodemenergiesysteem maakt gebruik van de bodem, inclusief het grondwater, voor opslag van energie. De opslagcapaciteit kan daarmee worden gezien als de natuurlijke hulpbron. Met dit systeem is de ruimte binnen het invloedsgebied 'vol' en kan daarvan niet dubbel gebruik worden gemaakt. Nieuwe systemen moeten zich 'aanpassen' aan dit systeem en mogen dat niet beïnvloeden. Als het bodemenergiesysteem uit gebruik wordt genomen zal de oorspronkelijke situatie zich weer herstellen. Daarmee komt er ook weer ruimte voor een nieuw systeem. Er is dus geen sprake van een onomkeerbare situatie en/of uitnutten van de natuurlijke opslagcapaciteit van de bodem.

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu in de genoemde specifieke type gebieden:

De plaats van het project is gelegen in de bebouwde kom te midden van diverse woon- winkel- en bedrijfsgebouwen. Op deze locatie, binnen het invloedsgebied van het project en in de nabije omgeving, komen de specifieke type gebieden niet voor.

Archeologie en landschap:

Het beoogde bodemenergiesysteem leidt niet tot een structurele permanente verlaging van de grondwaterstand. Het bodemenergiesysteem heeft daardoor geen invloed aanwezige cultuurhistorie en archeologische waarden.

De projectlocatie is gelegen in de bebouwde kom van Zwolle. Op deze locatie is geen sprake van belangrijke landschappelijke waarden.

Natuur:

Het beoogde bodemenergiesysteem leidt niet tot een structurele permanente verlaging van de grondwaterstand. Het bodemenergiesysteem heeft daardoor geen invloed op natuur, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, Natuurbeschermingswetgebieden of Ecologische beschermingszones) en openbaar groen.

Grondwateronttrekkingen:

In de omgeving van het beoogde systeem zijn twee andere open bodemenergiesystemen en, op grotere afstand, gesloten bodemenergiesystemen bekend. Uit modelberekeningen volgt dat de hydrologische en hydrothermische effecten op de omliggende grondwatergebruikers nihil is.

Kenmerken van het potentiële effect

De potentiële effecten van het project worden beoordeeld in samenhang met de criteria van de kenmerken van het project en de plaats van het project:

Het bereik en aard van het effect:

Het optreden van effecten kan in drie fasen worden gesplitst: de aanleg, het gebruik en uit bedrijf nemen van het bodemenergiesysteem.

In de aanlegfase worden boor- en spoelwerkzaamheden verricht. Daarbij vinden transportbewegingen nabij de projectlocatie plaats om bouwmaterialen aan- en af te voeren. Hierbij ontstaan geluidseffecten. De hinder vindt plaats tijdens overige bouwwerkzaamheden en is hieraan gelijk.

Na afronding van de boorwerkzaamheden wordt de bronnen gespoeld. Hierbij wordt tijdelijk grondwater uit de bronfilters onttrokken met alleen kortdurende stijghoogteverlagingen als lokale effecten.

Tijdens de exploitatie van het open bodemenergiesysteem treden er binnen het invloedgebied grondwaterstandveranderingen op en wordt er thermische energie aan de bodem onttrokken en toegevoegd. Lokaal wordt de grondwaterstroming minimaal beïnvloed. Deze effecten treden altijd op, samenhangend met de bedrijfsvoering.

De hydrologische effecten zijn het grootst in het opslagpakket ter plaatse van de bronnen. De effecten nemen met toenemende radiale afstand vanuit de bronfilters snel af tot een maximale afstand van circa 380 m.

De thermische effecten, de opbouw van een relatief warme bel grondwater en een relatief koude bel grondwater reiken tot circa 120 meter vanaf de monobron. De grens van dit gebied is waar er niet meer dan 0.5 °C temperatuurverandering ten opzichte van de natuurlijke achtergrondtemperatuur optreedt.

Na het uit bedrijf nemen van het bodemenergiesysteem zal de oorspronkelijke situatie zich weer herstellen.

Het grensoverschrijdende karakter van het effect:

In het kader van dit project zijn grensoverschrijdende effecten niet aan de orde.

De intensiteit en de complexiteit van het effect:

De aanleg en het gebruik van een bodemenergiesysteem zijn bekende processen. Van enige complexiteit is binnen dit project met deze omvang geen sprake.

De waarschijnlijkheid van het effect:

De beschreven effecten zullen optreden, waarmee de waarschijnlijkheid 100% is.

De duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect:

De effecten tijdens de aanlegfase en bij het uit gebruik nemen van het bodemenergiesysteem zijn éénmalig. De effecten tijdens het gebruik van het bodemenergiesysteem zijn (semi-)continu en omkeerbaar: energie wordt met een vooraf bepaald maximum toegevoegd of onttrokken en resulteren dus per definitie in een egaliserend effect. Veranderingen van grondwaterstanden en of stijghoogtes zijn er gedurende de periode dat daadwerkelijk water onttrokken en geïnfilteerd wordt. Als dit stopt verdwijnen ook deze effecten.

De cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten:

Van significante cumulatie van hydrologische en thermische effecten met de kleine grondwateronttrekkingen en bodemenergiesystemen in de omgeving is geen sprake.

De mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen:

De beschreven effecten hangen samen met de activiteit, er is geen sprake van neven- of afgeleide effecten die moeten worden gecompenseerd.

De mogelijke milieubelasting is voldoende omschreven om te kunnen beoordelen of sprake is van bijzondere omstandigheden. Er is geen sprake van bijzondere omstandigheden waaronder de activiteiten worden ondernomen. Er hoeft dan ook geen milieueffectrapportage opgesteld te worden.

De milieubelasting afkomstig van de activiteit kan door de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving en door de aan te vragen Waterwetvergunning in voldoende mate worden ondervangen.